

ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵੱਡਾ ਨਾਲ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਭ ਲਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਆਪਣੀ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਨ ਇਸ ਗੱਲੋਂ 'ਤੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਚਾਰ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ, ਪਰ ਇਸ ਨੁਕਤਾਨੱਤਰ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਰਦ ਸਮਝਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਗਲੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦਿਖਾ ਅਤੇ ਕਰੂਣਾ ਦੇ ਛਾਫ਼ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਚਹੌਂਦੀਆਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੇਵੇਂ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਦੇਵੇਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ।

ਹਰਜਿਦਰ ਸਿੰਘ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੰਤਾ ਉੱਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸੋਂਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗਠਨੋਕ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਜਾਣਗੇ। ਭਾਖਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ 20 ਸੀਟਾਂ ਕਰਨ ਬਹੁਮਤ ਵਿਚ ਆਈ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਨੋਕ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਰਸਤੀਤਕ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੇਂਦਾ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਵੱਡੇ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਬਜੂਦ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਵਾ ਬੀਲਟ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਬਜੂਦ ਵੀ ਉਹ ਮੁੜ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਸੋਂਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤਾ ਤੋਂ ਢੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਸਿੱਖਿਆ ਹੋਵੇ।

1997 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਸਟੋਟ ਦੇ ਸਥਰ ਦੀ ਭੰਨੀ ਹੋਈ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਨੇ ਸੋਂਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੋਥਰ 'ਤੇ ਵੇਣੋਂ ਪਾ ਕੇ ਜਿਤਾਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸੁਹਿਰਦਾਰਾ ਦਾ ਮੁਜ਼ਹਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਹਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੇਂਗਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੋਂਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪਰਮਜੁੱਧ ਮੇਰਦਾ ਲਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮੇਰਦੇ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਖਟਾਇਆ ਤੌਰ ਤੱਤੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਾੜਕ ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ ਪੇਦਾ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇਰਾਨ ਦੇਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਲਗਭਗ ਇਕ ਲੱਖ ਜਾਨੀ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮੁੱਚਾ ਪੰਜਾਬ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਲਮ ਦੀ ਹਲੋਚੀ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਅਤੇ ਜਿਹੇ ਜਿਹੇ ਜਥਮ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਉੱਤੇ ਹੋਣਾਏ, 1997 ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮੁੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਇਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ

ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਹਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਇਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਂਗਾਂ ਵੱਡੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਬਾਬਜੂਦ ਵੀ ਉਥੇ ਹੀ ਅਟਕੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ।

ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਚੇਤੇ ਹੈਂਥਟੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਦੇਖਿਆ ਦਾ ਛਾਂਚਾ, ਸਿਹਤ ਮਹਿਕਮਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਛਾਂਚਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਗਤਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਛਾਂਚਾ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਵਿਗਤਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਪਿਛਲੇ 20-25 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚੰਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਚੌਗੀ ਵਿਦੇਖਿਆ ਤੋਂ ਵਾਂਚੇ ਰਹੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਸਾਨੀ ਖੁਦਭੁਸ਼ੀਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਚੌਦੀ ਬੱਟੇ

ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਵੇਣੋਂ ਪਾ ਕੇ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਪਰ 1997 ਵਿਚ ਸੰਤਾ ਸੰਭਾਲਿਆਂ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਹੋ ਜਿਹੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ

ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਜਿਸ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਅੱਗੁਣ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ, ਉਸ ਨੇ ਜੇ ਚਾਪਲੂਸ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ ਸੁਹਿਰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਖੀ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤਕ ਵਾਪਰੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਅਤਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫਿਸਟੋ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਹੀ ਢੂਕਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਹੀਦ ਭਾਈ ਗਰਦੇਵ ਸਿੱਖ ਕਾਉਂਕੇ ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜੇ ਕਿ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਈਂ ਹੋਏ ਹਨ।

1997 ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਉਂਕੇ ਕਤਲ ਕੇਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਈ ਕਾਉਂਕੇ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਸੁੰਮਾ ਉੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ। ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਈ ਕਾਉਂਕੇ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਕਈ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਂਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਅਫਵਾਨੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਭਾਈ ਕਾਉਂਕੇ ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ ਦੇ ਦੋਈ ਅਫਸਰਾਂ ਵਾਲੀ ਭਾਇਲ ਨੂੰ ਕਾਰਹ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਦੁਬਾਰਾ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਦੋਈ ਅਫਸਰਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਹਾਈ ਕਰਕੇ ਸਜਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਚਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬਿਜਲੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਢਸਲਾਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਭਾਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚੁਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਉਹ ਫਲੋਂ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ ਚੌਖੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਸਕੇ। ਪੰਜਾਬ ਸੰਬੰਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਘੜਨ ਵਾਲੀ ਕੋਂਦਰੀ ਅਫਸਰਸਾਹੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਘੀਸਿਆਰੇ ਬਣਾ ਕੇ ਰੰਗਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੁਦਦਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਬਿਜਲਿਸ ਸੈਲੇਜਸੈਟ ਦੇ ਸਿਹਾਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਹੱਦਿਆਂ ਕੀਪਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਈਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਦਿਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਨਾ ਕਰਕੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਰਕਰ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਹਿਆਤਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੋਂਦਰੀ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਅਫਸਰਸਾਹੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ